

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v právnej veci žalobcu: **J. H.**, bytom B., prechodne bytom v T., *zastúpeného JUDr. M. K., advokátom*, so sídlom v P., proti žalovanému: **Generálny štáb ozbrojených síl Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Kutuzovova 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. ŠbPeM-19-4/2009 zo dňa 27. februára 2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 64/2009-30 zo dňa 30. septembra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 64/2009-30 zo dňa 30. septembra 2010 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie žalovaného č. ŠbPeM-19-4/2009 zo dňa 27. februára 2009 podľa § 250j ods. 2 písm. c/ OSP **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** žalovanému na ďalšie konanie.

Žalobcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol s poukazom na ustanovenie § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) žalobu o preskúmanie v záhlaví uvedeného rozhodnutia žalovaného, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a bol potvrdený personálny rozkaz riaditeľa personálneho úradu č. 6531 zo dňa 16. decembra 2008, ktorým bol žalobca v súlade s ustanovením § 70 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 72 ods. 1 písm. a/ zákona č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

č. 346/2005 Z. z.“ alebo „zákon o štátnej službe profesionálnych vojakov“) prepustený zo služobného pomeru profesionálneho vojaka, a to dňom 7. januára 2009, v ktorý deň mu bol personálny rozkaz doručený, pričom dôvodom prepustenia zo služobného pomeru bola skutočnosť, že dňa 17. októbra 2008 bola u žalobcu dychovou skúškou zistená prítomnosť alkoholu, ktorá bola potvrdená následnou dychovou skúškou vykonanou príslušníkom OO PZ SR Nováky v čase o 8,08 hod. s tým výsledkom, že u žalobcu bola certifikovaným prístrojom zistená hladina 0,32 mg/l alkoholu v dychu. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP.

Krajský súd, odvolávajúc sa na ustanovenia § 5 ods. 2 písm. a/, § 6 ods. 1, § 6 ods. 2 písm. b/, § 70 ods. 1 písm. d/, § 72 ods. 1 písm. a/ a § 73 ods. 1, ods. 2 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov, vo svojom rozhodnutí uviedol, že zo spisového materiálu mal dostatočne preukázané, že konajúce správne orgány striktné dodržali v danej veci procesný postup a vykonanými dôkazmi v dostatočnom rozsahu žalobcovi preukázali jeho protiprávne konanie, stotožniac sa zároveň s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. K tvrdeniu žalobcu, že krátko pred vykonaním dychovej skúšky použil liečivo J.V. kvapky DIA obsahujúce určité množstvo alkoholu uviedol, že žalobca pred vykonaním dychovej skúšky neoznámil členom kontrolnej komisie, že užil predmetný prípravok, ktorý pôsobí na reguláciu cukru v krvi a obsahuje určité množstvo alkoholu zdôrazniac, že túto skutočnosť začal žalobca tvrdiť až v odvolaní proti personálnemu rozkazu o prepustení. Z administratívneho spisu mal preukázané od zástupkyne spoločnosti Valovič s.r.o., že prípravok sa užíva po zriedení vodou 2x denne pred jedlom po 12 kvapiek a z hľadiska obsahu zisteného alkoholu a času zistenia prítomnosti alkoholu, by podľa jej vyjadrenia musel žalobca užiť cca 0,5 l prípravku a užitie takéhoto množstva prípravku by spôsobilo, že účinná látka v ňom obsiahnutá by znížila hladinu cukru v krvi do takej miery, že by u žalobcu mohlo dôjsť ku kómatickému stavu, pričom zároveň uviedla, že pri použití prípravku podľa príbalového letáku je prítomnosť alkoholu v dychu pacienta nulová. Z uvedeného dôvodu vyhodnotil námietku žalobcu o tom, že zistený alkohol v jeho dychu bol len v dôsledku použitia prípravku J.V. kvapky DIA, za účelovú, nakoľko tento prípravok obsahuje také malé množstvo alkoholu, že po jeho použití by už po niekoľkých minútach neboli zistené žiadne stopy alkoholu v dychu žalobcu.

K námietke žalobcu poukazujúcej na to, že ústne žiadal o vykonanie odberu krvi na zistenie skutočnej hladiny alkoholu a niektorý príslušník vykonávajúci kontrolu mu povedal, že toto nie je potrebné, pridržiac sa vyjadrenia kontrolnej komisie, z ktorého vyplýva, že keby žalobca požiadal o odber krvi za účelom zistenia alkoholu v krvi, bolo by mu vyhovené, uviedol, že všetci štyria členovia kontrolnej komisie vykonávajúci dňa 17. októbra 2008 orientačnú kontrolu na požívanie alkoholických nápojov, omamných a psychotropných látok na pracovisku, písomne potvrdili, že žalobca sa ani u jedného z nich nedožadoval odberu krvi na alkohol a ani jeden z členov komisie žalobcovi nepovedal, že to už význam nemá.

K tvrdeniu žalobcu, namietajúcemu neplatnosť personálneho rozkazu a to z dôvodu, že mu bol doručený až dňa 7. januára 2009, teda až po uplynutí lehoty, stotožniac sa s názorom žalovaného správneho orgánu uviedol, že oprávnený prepustiť profesionálneho vojaka zo služobného pomeru bol jedine riaditeľ personálneho úradu

a to v súlade s článkom 6 ods. 3 služobného predpisu č. 55/2007 v spojení s § 6 ods. 1, ods. 2 písm. b/ a § 7 ods. 1 a ods. 4 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov, ktorému začala plynúť subjektívna lehota podľa § 72 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona odo dňa 18. novembra 2008, kedy zistil dôvod prepustenia žalobcu a preto, ak bol personálny rozkaz žalobcovi doručený dňa 7. januára 2009, bola subjektívna lehota zachovaná.

K námietke žalobcu poukazujúcej na to, že bol za jeden skutok postihnutý dvakrát, pretože mu bolo jednak uložené disciplinárne opatrenie (zníženie služobného príjmu o 15 % na dobu 3 mesiacov) a jednak bol prepustený zo služobného pomeru konštatoval, že v danom prípade ide o dve samostatné konania a to o disciplinárne konanie z dôvodu porušenia služobnej disciplíny, upravené v § 122 a nasl. zákona č. 346/2005 Z. z. a o správne konanie vo veci prepustenia zo služobného pomeru profesionálneho vojaka, upravené v ustanovení § 70 a nasl. citovaného zákona, pričom ustanovenie § 70 zakotvuje obligatórne dôvody na prepustenie profesionálneho vojaka zo služobného pomeru, a preto, ak sa príslušný vedúci služobného úradu o dôvode prepustenia v prípade žalobcu dozvedel, nemohol postupovať inak, ako prepustiť žalobcu zo služobného pomeru podľa § 70 ods. 1 písm. d/ zákona č. 346/2005 Z. z..

Z vyššie uvedených dôvodov, prvostupňový súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie, ako aj postup žalovaného správneho orgánu boli v súlade so zákonom, a preto žalobu v celom rozsahu podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa jeho zrušenia podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP a vrátenia veci prvostupňovému súdu na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 3 OSP, argumentujúc tým, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Prvostupňovému súdu vytýkal, že sa na vyvrátenie jeho obrany, poukazujúcej na vplyv liečiva „J.V. kvapky DIA“ na prítomnosť alkoholu v organizme, uspokojil s tvrdením žalovaného o tom, že v telefonickom vyjadrení pracovníčka výrobcu liečiva spochybnila možnosť zistenia takej hladiny alkoholu v dychu, aká bola u neho zistená, neskúmajúc, kto sa za výrobcu takto telefonicky vyjadril a či sa vôbec jedná o osobu profesijne spôsobilú takéto vyjadrenie podať. Mal za to, že vierohodne môže jeho tvrdenie potvrdiť alebo vyvrátiť len príslušný súdny znalec s tým, že bez znaleckého posudku nie je možné konštatovať, že vykonával službu pod vplyvom alkoholu.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu označil tvrdenie žalobcu, obsiahnuté v odvolaní, za účelové, a to najmä z dôvodu, že práve výrobca prípravku, v mene ktorého poskytla informácie zástupkyňa spoločnosti Valovič, s.r.o., disponuje najobjektívnejšími informáciami ohľadom zloženia a účinkov ním vyrábaných liekov a prípravkov, pripomenúc zároveň, že uvedený výrobok sa užíva po zriedení vodou dvakrát denne pred jedlom po 12 kvapiek a z obsahu zisteného alkoholu a času zistenia by musel žalobca užiť približne 0,5 litra prípravku, pričom pri užití takej množstva prípravku by účinná látka v ňom obsiahnutá znížila hladinu cukru v krvi žalobcu do takej miery, že by u neho mohlo dôjsť ku kómatickému stavu, uvedúc zároveň, že

pri dávkovaní lieku podľa príbalového letáku je prítomnosť alkoholu v dychu pacienta nulová. Poukazujúc na to, že žalobca v podanom odvolaní neuvádza žiadne nové skutočnosti, pre ktoré by mal odvolací súd napadnutý rozsudok zrušiť, navrhol odvolaciemu súdu rozsudok prvostupňového súdu, ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Predmetom súdneho preskúmacieho konania bolo rozhodnutie žalovaného č. ŠbPeM-19-4/2009 zo dňa 27. februára 2009, zamietajúce odvolanie žalobcu proti personálnemu rozkazu riaditeľa personálneho úradu č. 6531 zo dňa 16. decembra 2008 a zároveň potvrdzujúce odvolaním napadnuté rozhodnutie, ktorým bol žalobca prepustený zo služobného pomeru profesionálneho vojaka dňom jeho doručenia žalobcovi, t.j. dňom 7. januára 2009. Dôvodom prepustenia žalobcu zo služobného pomeru bolo zistenie, že žalobca vykonával štátnu službu pod vplyvom alkoholu, nakoľko dňa 17. októbra 2008 v čase o 7,35 hod. bola u žalobcu vykonaná, počas plnenia úloh, orientačná dychová skúška na prítomnosť alkoholu komisiou v zložení kpt. Ing. J. S., Phd., por. Ing. M. M., rtm. M. K. a Ing. J. Č., s pozitívnym výsledkom, keď v dychu žalobcu bola zistená prítomnosť alkoholu v hodnote 0,90 promile. Následne bola príslušníkom OO PZ SR Nováky v prítomnosti členov komisie prístrojom Dräger Alcotest 7410, ev. č. ARFM.0173 vykonaná o 8,08 hod. opakovaná dychová skúška s pozitívnym výsledkom, keď v dychu žalobcu bola zistená prítomnosť alkoholu v hodnote 0,67 promile. Žalovaný zhodne s prvostupňovým správnym orgánom zistenú skutočnosť posúdil ako porušenie základnej povinnosti ustanovenej v § 70 ods. 4 písm. a/ zákona č. 346/2005 Z. z. závažným spôsobom a preto bol žalobca prepustený zo služobného pomeru podľa § 70 ods. 1 písm. d/ zákona č. 346/2005 Z. z.. Zároveň bol žalobca za závažné porušenie základných povinností disciplinárne stíhaný, pričom disciplinárnym rozkazom veliteľa vojenského útvaru č.p.: ZZ ZT3-28-59/2008 mu bol v súlade s § 125 písm. b/ citovaného zákona

znižený služobný plat o 15 % na dobu troch mesiacov z posledného priznaného služobného platu. Proti disciplinárnemu rozkazu žalobca odvolanie nepodal. Žalovaný správny orgán, v rámci odvolacieho konania, vykonal vlastné šetrenie s cieľom objektivizácie námietok odvolateľa, najmä pokiaľ ide o zistenie, či bola prítomnosť alkoholu v dychu odvolateľa spôsobená užitím liečiva „J.V. kvapky DIA“ a za týmto účelom kontaktoval výrobcu prípravku – spoločnosť Jozef Valovič s.r.o., Bratislava. Zástupkyňa tejto spoločnosti uviedla, že prípravok sa užíva po zriadení vodou dvakrát denne pred jedlom po 12 kvapiek a vyjadrila názor, že z hľadiska obsahu zisteného alkoholu a času zistenia by musel žalobca užiť cca 0,5 l prípravku, pričom užitie takéhoto množstva prípravku by však mohlo viesť k zníženiu hladiny cukru v krvi až do takej miery, že by u žalobcu mohlo dôjsť ku kómatickému stavu, pričom zároveň uviedla, že pri použití prípravku podľa príbalového letáku je prítomnosť alkoholu v dychu pacienta nulová. Na základe týchto zistení, ako aj s poukazom na skutočnosť, že žalobca o užívaní lieku s vysokým obsahom alkoholu neoboznámil nadriadeného profesionálneho vojaka, vzhľadom žalovaný správny orgán námietky žalobcu za nedôvodné a po preskúmaní personálneho rozkazu z vecného i právneho hľadiska, vyhodnotil postup prvostupňového správneho orgánu za súladný so zákonom č. 346/2005 Z. z. ako aj so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „správny poriadok“), a preto v súlade s § 59 ods. 2 správneho poriadku zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil personálny rozkaz riaditeľa personálneho úradu.

Podľa § 70 ods. 1 písm. d/ zákona č. 346/2005 Z. z. služobný pomer profesionálneho vojaka sa skončí prepustením, ak závažným spôsobom porušil základnú povinnosť ustanovenú týmto zákonom alebo porušil zákaz ustanovený týmto zákonom, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 70 ods. 4 písm. a/ zákona č. 346/2005 Z. z. závažný spôsob porušenia základnej povinnosti podľa odseku 1 písm. d/ je výkon štátnej služby pod vplyvom alkoholu alebo iných omamných alebo psychotropných látok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, posúdiac zákonnosť napadnutého rozhodnutia, ako aj postup žalovaného správneho orgánu v medziach žalobných dôvodov, keďže nevzhladol vady, na ktoré by bol povinný prihliadnuť z úradnej povinnosti, zhodnotiac tiež, či sa prvostupňový súd so žalobnými dôvodmi náležite vysporiadal, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, sa v odvolacom konaní venoval posúdeniu námietky žalobcu, ktorou sa dožadoval znaleckého dokazovania o možnom vplyve liečiva „J.V. kvapky DIA“ na prítomnosť alkoholu v tele, keď mal za to, že tvrdenie zástupkyne spoločnosti Jozef Valovič s.r.o. nie je postačujúce na konštatovanie, že užitie kvapiek nemalo vplyv na prítomnosť alkoholu v jeho krvi (0,90 promile, resp. 0,67 promile po uplynutí 33 minút).

Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 32 ods. 2 správneho poriadku podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnemu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Správny poriadok ponecháva na posúdení konajúceho správneho orgánu, aké podklady si obstará pre rozhodnutie, aby toto vychádzalo z presného a úplného zistenia skutočného stavu veci, keďže dôvod vykonania konkrétnych dôkazov, resp. dôvod nevykonania niektorého z dôkazov navrhovaného účastníkom konania, musí byť zrejмый z odôvodnenia jeho rozhodnutia, pretože opak by znamenal jeho nepreskúmateľnosť pre nezrozumiteľnosť s konzekvenciou jeho následného zrušenia a vrátenia mu veci na ďalšie konanie (§ 250j ods. 2 písm. d/ OSP).

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia mal odvolací súd preukázané, že síce žalovaný správny orgán vykonal vo veci vlastné šetrenie za účelom objektivizácie námietky žalobcu vznesenej v odvolaní, poukazujúcej na to, že prítomnosť alkoholu v jeho dychu bola spôsobená užitím vyššie uvedeného prípravku tým, že kontaktoval výrobcu prípravku – spoločnosť Jozef Valovič s.r.o. Bratislava, ktorý im prostredníctvom svojej zástupkyne poskytol vyjadrenie v tom smere, že pokiaľ by žalobca požil prípravok podľa príbalového letáku, bola by prítomnosť alkoholu v jeho dychu nulová a zároveň vyjadril názor, s poukazom na zistený obsah alkoholu v jeho dychu, že by žalobca musel užiť cca 0,5 litra výrobku, aby mu namerali 0,90 promile, pričom užitie takéhoto množstva by mohlo viesť ku komátickému stavu, avšak v administratívnom spise sa uvedené vyjadrenie, v písomnej forme, resp. úradný záznam o uskutočnenom telefonickom rozhovore s požadovanými údajmi, nenachádza a odvolaciemu súdu nie je zrejmé, kto za spoločnosť Jozef Valovič s.r.o., Bratislava poskytol žalovanému správnemu orgánu uvedené informácie. Táto skutočnosť unikla aj pozornosti prvostupňového súdu, ktorý uspokojac sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, neskúmal aj možnosť alternatívy tvrdenej žalobcom, pričom výkon štátnej služby pod vplyvom alkoholu musí byť preukázaná nespochybniteľne a akákoľvek pochybnosť musí byť vyvrátená vierohodnými dôkazmi, keďže má za následok závažnú ujmu v podobe prepustenia zo služobného pomeru profesionálneho vojaka.

Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd s poukazom na závery uvedené vyššie posúdil námietku žalobcu uvedenú v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za dôvodnú a preto rozsudok krajského súdu zmenil podľa § 250ja ods. 3 vety prvej OSP tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude jeho úlohou zadovážiť si písomné stanovisko odborne spôsobilej osoby na posúdenie vplyvu liečiva „J.V. kvapky DIA“ na prítomnosť alkoholu v krvi, resp. dychu žalobcovi. Až po získaní uvedeného stanoviska bude bez akýchkoľvek pochybností možné ustáliť, či v danom prípade bol naplnený dôvod na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru profesionálneho vojaka podľa § 70 ods. 1 písm. d/ zákona č. 346/2005 Z. z. v spojení s § 70 ods. 4 písm. a/ citovaného zákona.

Podľa § 250ja ods. 4 OSP súd prvého stupňa aj správny orgán sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1, ods. 2 OSP, § 142 ods. 1 OSP a § 151 ods. 1 a 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi, súc neviazaný výrokom rozsudku o prisúdení náhrady trov konania, vyhlásenom dňa 26. októbra 2011 tak, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko tento si nesplnil svoju povinnosť a nevyčíslil ich v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku a zo spisu mu žiadne trovy konania nevyplývajú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 26. októbra 2011

**JUDr. Jozef Hargaš, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth